

STOWARZYSZENIE
SZCZECIŃSKIEGO OBSZARU
METROPOLITALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

*Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko*

**Podsumowanie
strategicznej oceny oddziaływania na
środowisko projektu
Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy
Kołbaskowo
wraz z uzasadnieniem**

Kołbaskowo, 2015

Zespół autorski:

mgr inż. Justyna Siudak

ATMOTERM[®] S.A.

Inteligentne rozwiązania, aby chronić środowisko

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	4
2. Ramowy przebieg strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.....	4
3. Uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie	4
4. Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko	5
5. Uzyskanie wymaganych opinii	5
6. Udział społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko	5
7. Podsumowanie i wnioski z przebiegu postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	6
7.1 Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.....	6
7.2 Uzasadnienie zawierające uwagi i wnioski zgłoszone w toku konsultacji społecznych	6
8. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko	9
9. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu	9
10. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych	9

1. WSTĘP

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowią dyrektywa nr 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.7.2001, str. 30–37) oraz ; ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235).

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ww. ustawy do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opinie właściwych organów (Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz Dyrektora Urzędu Morskiego);
- zgłoszone uwagi i wnioski;
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Zgodnie z art. 42 ust. 2 ww. ustawy organ opracowujący dokument dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko był projekt Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Kołbaskowo.

2. RAMOWY PRZEBIEG STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przebiegało w czterech etapach:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych opinii,
- zapewnienie udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

3. UZGODNIENIE STOPNIA SZCZEGÓŁOWOŚCI INFORMACJI ZAWARTYCH W PROGNOZIE

O wymagane uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie zwrócono się pisemnie w dniu 16 marca 2015 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (L. dz. 3732/2015) oraz Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (L. dz. 3736/2015).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem nr WOPN-OS.411.31.2015.MP z dnia 20 kwietnia 2015 r. uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 51 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej ustawa o oś) przy zachowaniu warunków, o których mowa w art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy. Wskazano, iż szczególną uwagę należy zwrócić na kolizje planowanych działań z formami ochrony środowiska.

Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem nr NZNS.7040.2.4.2015 z dnia 26 marca 2015 r. uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 51 i art. 52 Ustawy ooś.

4. SPORZĄDZENIE PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Do przygotowania Prognozy oddziaływania na środowisko przystąpiono po przygotowaniu projektu Planu gospodarki niskoemisyjnej gminy Kołbaskowo. Prognoza jest zgodna z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 Ustawy ooś. Prognoza jest zgodna z uzgodnionym zakresem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

5. UZYSKANIE WYMAGANYCH OPINII

O wymaganą opinię do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wystąpiono pismem z dnia 3 czerwca 2015 r. (L.dz. 6906/2015). O wymaganą opinię do Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wystąpiono pismem z dnia 3 czerwca 2015 r. (L.dz. 6509/2015).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w opinii z dnia 1 lipca 2015 roku (pismo znak: WOPN-OS.410.104.2015.MP) zaopiniował pozytywnie projekt Planu gospodarki niskoemisyjnej gminy Kołbaskowo wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w opinii z dnia 6 lipca 2015 roku (pismo znak: NZNS.7040.3.108.2015) w zakresie sanitarno-higienicznym zaopiniował pozytywnie projekt Planu gospodarki niskoemisyjnej gminy Kołbaskowo. W ww. opinii Inspektor nie wniósł uwag.

6. UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W STRATEGICZNEJ OCENIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Konsultacje społeczne miały miejsce w dniach 30.07.2015 r. do 19.08.2015 r. Obwieszczenie o przystąpieniu do konsultacji społecznych umieszczone zostało w lokalnej prasie (Kurier Szczeciński, wydanie z dnia 29 lipca 2015 r.) oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy Kołbaskowo w Biuletynie Informacji Publicznej (www.bip.kolbaskowo.pl).

Z dokumentacją PGN, Prognozą oraz innymi dokumentami zebranymi w przedmiotowej sprawie (stanowiska innych organów) można było się zapoznać:

- w Urzędzie Gminy Kołbaskowo, Kołbaskowo 106, pok. nr 1 w godz. 8.00-15.00,
- na stronie internetowej Urzędu Gminy Kołbaskowo w Biuletynie Informacji Publicznej, (www.bip.kolbaskowo.pl).

Spotkanie konsultacyjne odbyło się 4 sierpnia 2015 r. w siedzibie Urzędu Gminy Kołbaskowo (sala konferencyjna) o godz. 13⁰⁰.

Uwagi i wnioski na formularzu konsultacji do PGN i Prognozy można było składać w ww. terminie:

- w formie pisemnej na adres Wykonawcy, tj. ATMOTERM S.A., ul. Łangowskiego 4, 45-031 Opole, fax (77) 44 26 695 lub na adres: Urząd Gminy Kołbaskowo, 72-001 Kołbaskowo 106,
- ustnie do protokołu w ww. siedzibie UG Kołbaskowo, pok. nr 1,
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e-mail Wykonawcy: pgn_som@atmoterm.pl, lub Urzędu Gminy: biuro@kolbaskowo.pl.

7. PODSUMOWANIE I WNIOSKI Z PRZEBIEGU POSTĘPOWANIA W SPRAWIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

7.1 USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Cele określone w Planie przede wszystkim dotyczą ograniczenia zanieczyszczeń do powietrza, poprawy jakości powietrza oraz efektywnego zarządzania energią na terenie gminy Kołbaskowo. Działania jakie zdefiniowano do realizacji w ramach Planu pochodzą z następujących sektorów: budynki użyteczności publicznej – mienie gmin, mieszkalnictwo indywidualne, oświetlenie ulic, transport publiczny.

W ramach analiz oceniono szczegółowo możliwe oddziaływania wszystkich obszarów wsparcia przewidzianych Planem na poszczególne elementy środowiska, w tym na: różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, integralność obszarów chronionych, wodę, powietrze, ludzi, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. Przy ocenie wykorzystano wypracowane kryteria oceny oddziaływania uwzględniające stan i największe problemy środowiska, możliwe negatywne oddziaływania i charakterystykę projektów, które mogą być wsparte przez Plan, jak też i cele dokumentów strategicznych UE oraz Polski.

W ramach przeprowadzonych analiz stwierdzono, że realizacja Planu będzie w dużej mierze **pozytywnie oddziaływać** na środowisko gminy Kołbaskowo. Realizacja Planu przyczyni się do poprawy stanu jakości powietrza, ograniczenia emisji z budynków użyteczności publicznej, poprawy klimatu akustycznego w związku z modernizacją dróg oraz do ograniczenia energochłonności sektora oświetlenia publicznego.

Bezpośredni pozytywny wpływ na poprawę jakości powietrza w gminie będą miały przede wszystkim zadania związane z ograniczeniem emisji powierzchniowej oraz emisji komunikacyjnej. W zakresie infrastruktury drogowej na poprawę stanu powietrza ukierunkowane zostały zadania takie jak budowa nowych ulic i poprawa stanu technicznego już istniejących. Plan zakłada modernizację źródeł ciepła. Bezpośrednio największe korzyści dla wód powierzchniowych i gruntowych przyniesie realizacja działań polegających na budowie i przebudowie sieci kanalizacyjnych i wodociągowych, które są wprost nakierowane na poprawę gospodarki wodno-ściekowej. W przypadku zasobów przyrodniczych, pośrednio stan siedlisk powinien ulec poprawie poprzez działania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, poprawy jakości powietrza oraz niektórych działań związanych z rozbudową i usprawnieniem zbiorowego systemu transportu. Pozytywne oddziaływania na krajobraz w głównej mierze występować będą na terenach zmienionych przez człowieka. Realizacja Planu będzie za sobą pociągać szereg oddziaływań pozytywnych związanych z mieszkańcami miasta. Na mieszkańców miasta pozytywnie oddziaływać będą działania związane z poprawą jakości powietrza i wód. Przez rozwój technologii niskoemisyjnych oraz zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń emitowanych do powietrza z transportu, nastąpi ograniczenie emisji i deponowania zanieczyszczeń w glebie.

Oddziaływania negatywne będą związane głównie z emisją zanieczyszczeń i hałasu w trakcie budowy i modernizacji ciągów drogowych oraz infrastruktury około drogowej a także inwestycji kubaturowych.

W przypadku wystąpienia oddziaływań negatywnych danego działania na środowisko zaproponowano sposoby ich zapobiegania i ograniczania. Do najczęściej pojawiających się możemy zaliczyć dostosowywanie terminów prac do okresów lęgowych, stosowanie sprzętu powodującego jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska, sprawne przeprowadzenie prac, minimalizacja powstających odpadów, wprowadzanie zastępczych nasadzeń zieleni.

7.2 UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE UWAGI I WNIOSKI ZGŁOSZONE W TOKU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

W toku opiniowania oraz konsultacji społecznych zgłoszono uwagi do projektu **Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Kołbaskowo** oraz do Prognozy oddziaływania na środowisko.

Tabela 1 Rejestr propozycji projektów i uwag złożonych w trakcie opiniowania i konsultacji społecznych.

Imię i nazwisko /Nazwa podmiotu	Dokument do którego wnosi się uwagę/ wniosek	Treść uwagi/wniosku	Uwzględniona (TAK/NIE/ CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia	Powód nieuwzględnienia
Powiat Police, p. A. Rychlik	PGN	po przeanalizowaniu harmonogramu rzeczowo-finansowego zarówno dla PGN Gminy Police, oraz Kołbaskowo i Dobra, poza uwagami zgłoszonymi na formularzu dla Gm. Police zgłaszam ogólną uwagę do przyjętych wskaźników dla sektora transportu publicznego.Zgłoszone przez Powiat Policki przedsięwzięcia dot. przebudowy dróg, zatem przyjmowanie wskaźnika " ilość{km} nowych dróg" jest nieprawidłowe, ponieważ przebudowa nie koniecznie wiąże się ze zmianą jej długości i powstaniem nowych odcinków. Bardziej wskazanym jest zastosowanie wskaźnika "ilość zmodernizowanych/przebudowanych dróg mierzona w [km]".Pozostawienie obecnie przyjętego wskaźnika spowoduje, że mimo podejmowanych działań w zakresie transportu publicznego wskaźniki w sprawozdaniu będą zerowe.	TAK	Poprawiono zapis	-
Doradcy energetyczni WFOŚ	PGN	W harmonogramie uwzględnić zadania realizowane przez mieszkańców, które wpłyną na zwiększenie efektów ekologicznych w gminach.	TAK	Do harmonogramów PGN dla Starego Czarnowa dodano dodatkowe zadania - montaż instalacji oze w mieszkalnictwie, termomodernizację budynków oraz wymianę źródeł ciepła na bardziej przyjazne środowisku	-
Doradcy energetyczni WFOŚ	PGN	Uzasadnienie przyjęcia roku 2013 jako bazowy	TAK	W rozdziale 4 dotyczącym metodyki dodano uzasadnienie wyboru roku bazowego 2013	-
Doradcy energetyczni WFOŚ	PGN	Cele szczegółowe – muszą wynikać z zadań zawartych w harmonogramie	TAK	Zweryfikowano dokument i poprawiono cele tak, aby były spójne z zaplanowanymi zadaniami	-

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko PGN dla gminy Kołbaskowo

Imię i nazwisko /Nazwa podmiotu	Dokument do którego wnosi się uwagę/ wnioszek	Treść uwagi/wniosku	Uwzględniona (TAK/NIE/ CZĘŚCIOWO)	Sposób uwzględnienia	Powód nieuwzględnienia
Doradcy energetyczni WFOS	PGN	Edukacja ekologiczna – dodać zapisy	TAK	Dodano zadanie dotyczące prowadzenia działań edukacyjnych na terenie gminy	-
Doradcy energetyczni WFOS	PGN	Zalecenia dotyczące dodania informacji o strukturze organizacyjnej i osobie odpowiedzialnej za realizację PGN	TAK	W podrozdziale 6.1. dotyczącym Koordynacji oraz struktury organizacyjnej dodano informację o odpowiedzialności organu uchwałodawczego za realizację dokumentu oraz informację o konieczności utworzenia stanowiska dla osoby monitorującej i raportującej realizację PGN	-
Doradcy energetyczni WFOS	PGN	Zalecenie dotyczące dodania informacji o sposobie monitoringu	TAK	Rozdział 7.3.2. zawiera wytyczne dotyczące sposobów monitorowania i raportowania efektów realizacji PGN, dodatkowo dodano zalecenie dotyczące częstotliwości wykonywania raportów i oceny realizacji dokumentu	-
Doradcy energetyczni WFOS	PGN	Streszczenie – uwzględnić proces przeprowadzenia SSOŚ oraz interesariuszy dokumentu	TAK	Dodano akapity dotyczące przeprowadzonej SOOS oraz wymieniono interesariuszy dokumentu	-

8. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał oddziaływania transgranicznego.

Ustalenia Planu obejmują zadania, które realizowane będą na obszarze gminy Kołbaskowo, a zasięg ich oddziaływania na środowisko będzie miał przede wszystkim charakter miejscowy, ewentualnie lokalny i regionalny. Wobec tego, dokument ten nie musi być poddany procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Specyfika przedmiotowego dokumentu pozwala na stwierdzenie, że oddziaływanie transgraniczne nie wystąpi.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Zaproponowane w Planie cele i działania nie będą powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Jednak aby móc ocenić wpływ inwestycji, jak również postęp w realizacji założeń określonych w dokumencie i w razie konieczności podejmować na bieżąco działania korygujące, jeśli będą wymagane, należy wdrożyć także system monitoringu.

Wdrażanie rozwiązań przewidzianych w omawianym Planie wymaga stałego monitorowania oraz szybkiej reakcji w przypadku pojawiania się rozbieżności pomiędzy projektowanymi rezultatami a stanem rzeczywistym. Podstawą właściwej oceny wdrażania założeń Planu, a także określenia problemów w osiągnięciu założonych celów jest prawidłowy system sprawozdawczości, oparty na zestawie określonych wskaźników. Powinien on zapewnić stałą kontrolę jakości zarządzania środowiskiem planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych oraz pozwolić regulować działalność podmiotów, a jednocześnie ułatwiać funkcjonowanie systemu wydawania decyzji, udzielania zezwoleń i egzekucji.

Plan określa konstrukcję systemu monitorowania umożliwiającego pomiar, kontrolę, interpretację efektów realizowanych działań oraz uaktualnienia dokumentu. W dokumencie tym zaproponowano wskaźniki, które powinny pozwolić określić stopień realizacji poszczególnych działań. Wskaźniki dotyczyć będą rezultatów oraz produktów Planu. Projekt dokumentu zawiera zestaw wskaźników do monitorowania projektu – część z nich bezpośrednio wskazuje na efekty dotyczące jakości środowiska, np. zużycie energii.

Zamieszczone w dokumencie propozycje wskaźników monitorowania jego realizacji są właściwe i pozwalają wraz z wynikami monitoringu prowadzonego przez inne powołane do tego służby (WIOŚ, RDOŚ) ocenić zmiany, jakie nastąpią w środowisku w wyniku ich realizacji. Najistotniejszymi w zakresie realizacji Planu będą wyniki badań jakości powietrza na terenie miasta, szczególnie pod względem stężeń pyłów PM10, PM2,5, benzo(a)pirenu, związków siarki i azotu.

10. UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU W ODNIESIENIU DO ROZPATRYWANYCH ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Ustalenia analizowanego Planu są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego, gospodarczego i społecznego gminy. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami obowiązującymi na terenie gminy, powiatu i województwa i wykorzystują instrumenty służące do jego zrównoważonego rozwoju. Ustalenia Planu bezpośrednio nie

ingerują w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych i zawierają wiele rozwiązań korzystnych dla środowiska na obszarach zurbanizowanych, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w ustaleniach Planu uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań.

W związku z nieznacznym stopniem szczegółowości Planu prognoza nie może zaproponować rozwiązań alternatywnych dotyczących m. in.:

- innej lokalizacji (wariantowania lokalizacji),
- innego sposobu prowadzenia inwestycji (warianty konstrukcyjne i technologiczne),
- innego sposobu zarządzania (warianty organizacyjne),
- wariantu niezrealizowania inwestycji, tzw. „opcja zerowa”.

Mając na uwadze powyższe na obecnym etapie prognozy przyjmuje się założenia odnoszące się jedynie do charakteru planowanych działań, bez wskazywania konkretnych rozwiązań dla działań mogących przynieść negatywne oddziaływania. Niektóre działania istotne dla rozwoju obszaru, a mogące potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko, będą mogły być realizowane pod warunkiem zastosowania odpowiednich działań zapobiegawczych i minimalizujących.